

Haalbaarheidsonderzoek warmtenet Kort Haarlem

Participatie- en communicatieplan

Gemeente Gouda

20 september 2024

Project Haalbaarheidsonderzoek warmtenet Kort Haarlem
Opdrachtgever Gemeente Gouda

Document Participatie- en communicatieplan
Status Definitief
Datum 20 september 2024
Referentie 140962/24-013.510

Projectcode 140962
Projectleider Ir. R.J.E. Kools
Projectdirecteur K.A. Haans MSc

Auteur(s) Ir. A.H.J. van Kuijk, S.F. Ruiter MSc
Gecontroleerd door Ir. R.J.E. Kools
Goedgekeurd door Ir. R.J.E. Kools

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
2	KADER VOOR PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE	5
2.1	Doelen voor participatie en communicatie	5
2.2	Stakeholderanalyse	6
3	PARTICIPATIEAANPAK PER FASE	8
3.1	Fase 1: oriëntatie	8
3.2	Fase 2: verkenning	9
3.3	Fase 3: verdieping	10
4	COMMUNICATIE-AANPAK	12
	Laatste pagina	12
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
	-	

1

INLEIDING

In 2022 is in de wijk Kort Haarlem een burgerinitiatief BEKH¹ ontstaan voor een warmtenet voor ongeveer 700 woningen op basis van aquathermie. Dit initiatief heeft reeds twee fasen doorlopen: schetsplan en projectdefinitie. Beide onderdelen zijn in 2022/2023 doorgerekend, waaruit volgde dat het warmtenet een kansrijk alternatief is, maar dat er nog veel moet worden uitgezocht. Hierop heeft de gemeente Gouda Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs opdracht gegeven om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de aanleg van een warmtenet Kort Haarlem.

Het bestaande beleid beschreven in de Transitievisie Warmte leidt tot een professionalisering van het ontstane burgerinitiatief. Daarom wordt dit haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek doorloopt drie fasen:

- fase 1: oriëntatie (belangrijkste eindproduct: scenariokeuze);
- fase 2: verkenning (belangrijkste eindproduct: intentieovereenkomst);
- fase 3: verdieping (belangrijkste eindproduct: samenwerkingsovereenkomst).

Na fase 2 besluit de gemeente Gouda of fase 3 ook uitgevoerd gaat worden. Dit wordt besloten op basis van twee criteria:

- uitgewerkt kansrijk scenario voor betaalbare en duurzame aanleg van een warmtenet (in delen van) Kort Haarlem;
- een intentieovereenkomst die ter goedkeuring aan de relevante partijen wordt overlegd.

Dit rapport

Uitgangspunt voor de ontwikkeling van het warmtenet is dat stakeholders gezamenlijk optrekken. Om dit in goede banen te leiden, heeft Witteveen+Bos onderliggend participatie- en communicatieplan opgesteld, dat als kapstok geldt voor het betrekken van de diverse partijen. Het participatie- en communicatieplan voor dit project is opgesteld met in achtneming van de participatie- en communicatiestrategie voor de warmtetransitie van de gemeente Gouda uit 2021.

¹ Bewonersgroep Energietransitie Kort Haarlem.

2

KADER VOOR PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

2.1 Doelen voor participatie en communicatie

In de vraagspecificatie is de volgende beschrijving opgenomen voor participatie met bewoners: 'Bewonersparticipatie is een belangrijk deel van het traject. Het feit dat dit traject voortkomt uit een bewonersinitiatief is een belangrijke indicatie van betrokkenheid van bewoners. De gemeente ondersteunt dit initiatief en werkt nauw samen met de afvaardiging van bewoners daarvan (BEKH). Maar ook voor de bewoners die (nog) niet bij het initiatief betrokken zijn is participatie van groot belang: de aanleg van een warmtenet in de wijk heeft grote invloed op de betrokken bewoners, en de haalbaarheid ervan is daarmee ook sterk afhankelijk van de voorkeuren en wensen van bewoners. Gemeente Gouda streeft in de lokale warmtetransitie naar een hoge mate van participatie (zie ook bijlage A16 Participatiestrategie)'.

Voor een transparant en zorgvuldig omgevingsproces is het belangrijk dat stakeholders weten wanneer en op welke manier zij inbreng kunnen hebben in het onderzoek. Voor de beslissende stakeholders betekent dat er duidelijk is wanneer er een besluit verwacht wordt, voor de stakeholders die een adviserende rol hebben betekent dit dat er helder is wanneer zij (inhoudelijk) inbreng kunnen leveren.

De doelen voor de participatie en communicatie voor deze haalbaarheidsstudie zijn:

- bewustwording van de opgave; waarin duidelijk wordt hoe de individuele bewoners hier een bijdrage kunnen hebben in de warmtetransitie;
- een kwalitatief volledig proces waarbij kennis en ervaringen van alle betrokken partijen de kwaliteit van het haalbaarheidsonderzoek zo goed mogelijk is;
- een herleidbaar en transparant proces wat leidt tot vertrouwen en draagvlak in de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek; betrokken stakeholders begrijpen wat de impact is op hun eigen situatie en snappen gemaakte keuzes.

Rondom het project en het potentieel aan te leggen warmtenet in de wijk Kort Haarlem hebben verschillende stakeholders verschillende belangen. Het is binnen dit project van belang om deze samen te brengen met het oog op de belangrijkste issues voor het ontwikkelen van een warmtenet. Er spelen een aantal vraagstukken waar de betrokken stakeholders verschillende belangen hebben:

- gezamenlijkheid: een warmtenet werkt alleen als het merendeel van de bewoners van Kort Haarlem zich aansluit bij dit initiatief;
- uitvoerbaarheid: het installeren van het warmtenet heeft wat voeten in de aarde en zal tijdelijk impact hebben op de leefbaarheid in de wijk, maar ook blijvende impact op de woningen;
- betaalbaarheid: het warmtenet kost geld, maar hoe meer mensen er mee doen, hoe lager deze kosten zijn.

2.2 Stakeholderanalyse

Door middel van een [stakeholderanalyse](#) wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre stakeholders een veel of weinig belang hebben bij het project en hoe groot hun invloed op het project. Een resultante van de stakeholderanalyse is bepaling op welk niveau stakeholders moeten participeren. Een voorbeeld van zo'n analyse voor Kort Haarlem staat in afbeelding 2.1 en kan met de projectgroep verder worden uitgewerkt.

Afbeelding 2.1 Voorbeeld stakeholderanalyse

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de stakeholders voor de ontwikkeling van het warmtenet in Kort Haarlem. Tabel 2.2 geeft een overzicht van overige betrokken stakeholders die mogelijk via het technische- of juridische spoor betrokken worden.

Tabel 2.1 Overzicht belangrijkste stakeholders voor ontwikkeling warmtenet in Kort Haarlem

Partijen	Rol/functie	Participatieniveau ¹
gemeente Gouda	opdrachtgever, ambtelijke (en technische) input, besluitvormend	meebeslissen
Woonpartners Midden Holland	behartigt belangen van huurders, invloed op besluitvorming	meebeslissen
BEKH (ECKH)	behartigt belangen van bewoners, verzorgt communicatie, invloed op besluitvorming	meebeslissen
hoogheemraadschap van Rijnland ²	afhankelijk van scenariokeuze besluitvormend	adviseren
bewoners, VVE's Joubertstraat, huurders school	potentiële gebruikers	raadplegen
Energie Beheer Nederland	potentiële investeerder	meedenken
PGGM (Ennatuurlijk)	potentiële investeerder en exploitant	meedenken

Tabel 2.2 Overige betrokken partijen

Partijen	Rol/functie
Rijkswaterstaat	formele rol voor vergunningverlening koudelozing TEO en TEA
provincie Zuid-Holland	formele rol voor vergunningverlening voor WKO
Stedin	technische stakeholder (input en afhankelijkheid aansluiting en potentiële investeerder)

¹ Hierbij wordt gebruik gemaakt de participatieladder conform AIPV (Algemene inspraak- en participatieverordening Gouda).

² Met name betrokken als voor TEA wordt gekozen.

3

PARTICIPATIEAANPAK PER FASE

In dit hoofdstuk is beschreven per fase welke mijlpalen er zijn in het project en hoe de omgeving hierbij betrokken wordt. Er wordt toegelicht hoe de te verrichten diensten worden ingevuld en hoe de producten daaruit voort komen.

3.1 Fase 1: oriëntatie

In de oriëntatiefase vinden samengevat de volgende werkzaamheden plaats (zie ook tabel 3.1):

- vergelijking warmteoplossingen;
- selectie meest kansrijke scenario;
- nadere vaststelling van stakeholders, hun rollen en de wijze van communicatie;
- samenwerkingsvorm binnen projectgroep;
- koppelkansen.

Tabel 3.1 Activiteiten in fase 1

Activiteit	Toelichting	Betrokken stakeholders	Planning
afstemming stakeholderanalyse en participatieplan		projectgroep	eind september
afstemming participatieaanpak en stakeholderanalyse		communicatiewerkgroep	eind september
faciliteren scenariokeuze	in regulier projectgroeptoverleg	projectgroep	n.t.b.
informatiebijeenkomst uitkomsten scenariostudie en voortuitblik fase 2		alle stakeholders	eind fase 1

Producten in fase 1

- participatie- en communicatieplan; met daarin de stakeholderanalyse;
- overzicht randvoorwaarden, risico's en no-go's ten aanzien van de samenwerking;
- presentaties en verslagen;
- rapportage koppelkansen en impact op de omgeving.

Nadere toelichting fase 1

In fase 1 worden verschillende soorten warmtenetten onderzocht. Vervolgens wordt er een scenario gekozen die het meest kansrijke lijkt voor Kort Haarlem. Dit is ook de fase waarin dit participatie- en communicatieplan (PC-plan) opgesteld en afgestemd wordt. Dit PC-plan moet een gezamenlijk plan van de projectgroep worden en daarom wordt deze ook in samenspraak met de opdrachtgever en BEKH opgesteld. Ook de communicatiewerkgroep van BEKH wordt hierbij geconsulteerd. Ten grondslag aan het PC-plan ligt de stakeholderanalyse die is ingevoegd in hoofdstuk twee van dit document.

Aan het begin van fase 2 en fase 3 wordt de stakeholderanalyse herijkt. Een export van de stakeholderanalyse is toegevoegd in bijlage I.

Naast het opstellen van het PC-plan, wordt er in fase 1 het gesprek gevoerd over de gezamenlijke randvoorwaarden voor de samenwerking in de projectgroep. Ook worden in dit overleg op basis van eerdere ervaringen besproken hoe stakeholders die niet vertegenwoordigd zijn in de projectgroep aankijken tegen deze randvoorwaarden. Het overleg in de projectgroep resulteert in een overzicht van risico's en evidente no-go's. Ook wordt er in dit overleg onderzocht of er koppelkansen zijn die tegelijkertijd met de aanleg van het warmtenet uitgevoerd zouden kunnen worden.

Aan het eind van fase 1 wordt besluit over de scenariokeuze wordt genomen in de projectgroep, daarna wordt ook een algemene informatiebijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst presenteert Witteveen+Bos de uitkomsten van de scenariostudie. BEKH verzorgt de organisatie hiervan.

Bij afronding van fase 1 wordt ook met de projectgroep besproken of de voorziene participatie in fase 2, zoals beschreven in dit plan, daadwerkelijk op deze manier uitgevoerd moet worden of dat er andere participatie nodig is.

3.2 Fase 2: verkenning

In de verkenningsfase vinden samengevat de volgende werkzaamheden plaats (zie ook tabel 3.2):

- uitwerking scenariokeuze naar schetsontwerp, in samenspraak met diverse stakeholders;
- bezoek aan twee locaties met een duurzaam warmtenet;
- betrekken stakeholders in technische en financiële doorrekeningen;
- profielschetsen voor mogelijke rollen;
- opstellen van een intentieovereenkomst.

Tabel 3.2 Activiteiten en producten in fase 2

Activiteit	Toelichting	Betrokken stakeholders (niet limitatief)
werkbezoek locatie x	locaties voor de werkbezoeken worden nader bepaald	<ul style="list-style-type: none"> - projectgroep - relevante gemeentecollega's - wethouders
werkbezoek locatie y	locaties voor de werkbezoeken worden nader bepaald	<ul style="list-style-type: none"> - projectgroep - relevante gemeentecollega's - wethouders
waarborgen input en uitgangspunten stakeholders in technische en financiële doorrekeningen	nadere afstemming in de projectgroep	
werksessie potentiële samenstellingen van het warmtebedrijf	<ul style="list-style-type: none"> - ophalen van ervaringen, wensen en uitgangspunten voor deelname in bepaalde typen warmtebedrijven ten behoeve van profielenschetsen - inventarisatie van partijen die de intentieovereenkomst zouden moeten ondertekenen en wat de belangrijkste voorwaarden zijn 	<ul style="list-style-type: none"> - bewonersgroep/energiecoöperatie - EBN - Stedin (Netverder) - representatie van private partijen - gemeente - provincie (?)
afstemming en ondertekening intentieovereenkomst	nadere afstemming in de projectgroep	
afstemming impact op de omgeving	nadere afstemming in de projectgroep	

Activiteit	Toelichting	Betrokken stakeholders (niet limitatief)
inventariseren en uitwerken koppelkansen	nadere afstemming in de projectgroep	
informatiebijeenkomst uitkomsten fase 2 en voortuitblik fase 3		alle stakeholders

Producten in fase 2

- rapportage organisatie van rollen in de warmteketen (incl. profielschetsen en verslaglegging werkbezoeken);
- rapportage koppelkansen fase 2;
- rapportage impact op de omgeving fase 2;
- intentieovereenkomst (inclusief bijbehorende kaders en uitgangspunten).

Nadere toelichting fase 2

In deze fase wordt de scenariokeuze uitgewerkt in een schetsontwerp. Diverse stakeholders worden gevraagd te reageren op dit schetsontwerp. De technische afstemming met technische stakeholders zoals de raakvlakken met kabels en leidingen worden opgepakt binnen het technische spoor. Deze worden niet opgenomen in dit participatieplan. Er wordt in de vraagspecificatie wel gevraagd om het waarborgen van input en uitgangspunten voor de financiële en technische doorrekening van de verschillende mogelijkheden.

Ter inspiratie wordt een bezoek gebracht aan twee locaties waarbij een duurzaam warmtenet is gerealiseerd of onderzocht wordt. Dit bezoek wordt georganiseerd voor de projectgroep, aan te vullen met een aantal bewoners, huurders, gemeentecollega's en eventueel wethouders. De opgehaalde kennis uit dit werkbezoek wordt meegenomen in het eigen proces en zo mogelijk in de intentieovereenkomst.

In fase 2 worden profielschetsen voor de mogelijkheden van rollen van verschillende stakeholders in de ontwikkeling, financiering en exploitatie opgesteld. Deze mogelijke configuratie wordt besproken met de projectgroep. Hierin wordt besproken wat er vanuit de projectgroep wenselijk is en wat eventuele no-go's zijn. Vervolgens wordt er een werksessie georganiseerd waarin de verschillende stakeholders hun uitgangspunten kunnen inbrengen en hun rol in de warmteketen kunnen aftasten. Ook zijn we benieuwd naar hun kennis en ervaringen over verschillende configuraties bij andere samenwerkingen.

Met de informatie uit de projectgroep en de werksessie werken we de rollen verder uit in profielschetsen. Deze profielschetsen leiden mede tot een intentieovereenkomst. In deze intentieovereenkomst staan de uitgangspunten die voor verschillende stakeholders van belang zijn. Het is belangrijk om in deze fase aandacht te hebben voor de onzekerheid over de uitkomsten van de haalbaarheidsstudie. In de intentieovereenkomst wordt met name gefocust op rollen en verantwoordelijkheden bij het realiseren van een warmtenet.

Aan het eind van fase 2 organiseert BEKH een algemene informatiebijeenkomst. Hier verzorgt Witteveen+Bos voor een inhoudelijke presentatie van de werkzaamheden in fase 2. Bij de afronding van fase 2 wordt wederom met de projectgroep besproken of de voorziene participatie in fase 3, zoals beschreven in dit plan, daadwerkelijk op deze manier uitgevoerd moet worden of dat er andere participatie nodig is.

3.3 Fase 3: verdieping

In de verdiepende fase vinden samengevat de volgende werkzaamheden plaats (zie ook tabel 3.3):

- opstellen van de samenwerkingsovereenkomst;
- peilen van draagvlak onder bewoners.

Tabel 3.3 Activiteiten en producten in fase 3

Activiteit	Toelichting	Betrokken stakeholders	Planning
afstemming samenwerkingsovereenkomst			
draagvlakpeiling bewoners	ter aanvulling van de samenwerkingsovereenkomst	bewoners Kort Haarlem	
ondertekening samenwerkingsovereenkomst			
communicatiemoment samenwerkingsovereenkomst ondertekend	niet benoemd in vraagspecificatie, wel goed om te doen		
rapportage beleidskeuzes			
rapportage koppelkansen fase 3	nadere uitwerking van relevante koppelkansen in voordelen en risico's	relevante afdelingen gemeente Gouda (Ruimtelijke ontwikkeling, Beheer Openbare Ruimte/Projecten Openbare Ruimte)	
rapportage impact op omgeving fase 3			
informatiebijeenkomst uitkomsten fase 3+ voortuitblik vervolg		alle stakeholders	eind fase 3

Producten in fase 3

- samenwerkingsovereenkomst met daarin rollen, verantwoordelijkheden en risicoverdeling voor verschillende stakeholders;
- draagvlakmeting stakeholders;
- plan van aanpak voor fase 4, 5 en 6.

Nadere toelichting fase 3

In fase 3 moet een samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld waarin staat beschreven welke partijen betrokken zijn bij de ontwikkeling en exploitatie van het warmtebedrijf en welke rollen en verantwoordelijkheden deze partijen hebben.

Als onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst wordt het draagvlak onder bewoners gepeild. Het gaat hier specifiek om draagvlak om mee te doen met de realisatie van het warmtenet als afnemer. In fase drie wordt duidelijk welke stappen er nog nodig zijn richting uitvoer en aanleg van het warmtenet, dus bewoners kunnen op dat moment een afweging maken. Het draagvlak wordt gemeten middels een digitale en anonieme enquête. Deze wordt verstuurd na de informatiebijeenkomst waarin alle resultaten van fase 3 zijn gedeeld.

4

COMMUNICATIE-AANPAK

Algemeen

Participatie valt of staat met communicatie. Voor participatie geldt dat de verwachtingen vooraf realistisch en haalbaar moeten zijn. Voor communicatie geldt dat de stakeholders natuurlijk wel eerst bereikt moeten worden. Communicatie vormt dus een sleutelfunctie. Goede communicatie zorgt voor betrokkenheid bij het proces en leidt tot draagvlak en enthousiasme onder de stakeholders.

Uitgangspunten

Op basis de belangen van de stakeholders en de krachtenveldanalyse in paragraaf 2.4 houden we in de communicatie de volgende uitgangspunten aan:

- doelgericht en specifiek op de wijk; we schrijven de stakeholders aan die dit haalbaarheidsonderzoek daadwerkelijk aangaat;
- transparant leveren van de beslisinformatie op basis waarvan stakeholders zelf conclusies kunnen trekken over het al dan niet mee doen met het proces om te komen tot een warmtenet;
- communicatie komt tijdig zodat stakeholders zich kunnen voorbereiden op cruciale momenten in het participatieproces (zoals het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst).

Rolverdeling

De wijze van communicatie naar de verschillende doelgroepen wordt in de loop van het traject vastgesteld door BEKH. Witteveen+Bos levert de inhoudelijke informatie die nodig is om het project uit te voeren en de participatiebijeenvakomen te verduidelijken. Daarnaast maken van elk (relevant) participatiemoment een verslag waarin de essenties van het besprokene en de daaruit volgende acties wordt vastgelegd.

In het project zijn diverse communicatiemomenten voorzien ten behoeve van de participatie. Deze zijn opgenomen in tabel 4.1.

Tabel 4.1 Communicatiemomenten haalbaarheidsstudie (niet limitatief)

Fase	Communicatiemoment	Doel	Doelgroep
1	uitnodiging participatiebijeenvakomst fase 1	informereren over de informatiebijeenvakomst	alle bewoners
1	nieuwsbericht/verslag informatiebijeenvakomst fase 1	mensen informereren over de inhoud van de informatiebijeenvakomst	alle bewoners
2	uitnodiging participatiebijeenvakomst fase 2	informereren over de informatiebijeenvakomst	alle bewoners
2	nieuwsbericht/verslag informatiebijeenvakomst fase 2	mensen informereren over de inhoud van de informatiebijeenvakomst	alle bewoners
3	uitnodiging participatiebijeenvakomst fase 3	informereren over de informatiebijeenvakomst	alle bewoners
3	nieuwsbericht/verslag informatiebijeenvakomst fase 3	mensen informereren over de inhoud van de informatiebijeenvakomst	alle bewoners

